

Fiche: Mededeling Betere Regelgeving en administratieve lasten

Titel:

- **Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's; Betere regelgeving in de Europese Unie: een strategische evaluatie**
- **Commission working document; First progress report on the strategy for the simplification of the regulatory environment**
- **Commission working document; Measuring administrative costs and reducing administrative burdens in the European Union**
- **Information note from the President to the Commission; Enhancing quality support and control for Commission Impact Assessments; The Impact Assessment Board**

<i>Datum Raadsdocument:</i>	22 november 2006
<i>Nr Raadsdocument:</i>	15510/06, 15510/06 ADD 1, 15510/06 ADD 2
<i>Commissiedocument:</i>	COM(2006)289, COM(2006)290, COM(2006)291
<i>Eerstverantwoordelijk ministeries</i>	EZ, FIN, JUS

Behandelingstraject in Brussel: Raad voor Concurrentievermogen 4/12, Ecofin PM, Voorjaarstop

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Strategische evaluatie

De Commissie heeft in juni 2002 voor het eerst een pakket mededelingen gepresenteerd over een systematische aanpak van de kwaliteit van regelgeving op EU-niveau. Deze aanpak richt zich ook op een vermindering van de regeldruk en sluit daarmee goed aan op de Nederlandse aanpak terzake. De aanpak werd in maart 2005 door de Commissie nieuw leven ingeblazen met een mededeling waarin ook expliciet de koppeling werd gelegd met het streven naar meer banen en economische groei. De huidige strategische evaluatie zet deze lijn voort. Dit document vat samen wat in de drie onderliggende documenten over Simplificatie, Administratieve Lasten (AL) en Impact Assessment wordt vermeld. Naast een uiteenzetting over wat de Commissie zelf op de diverse fronten heeft gedaan en nog van plan is, wordt in de documenten ook ingegaan op wat de lidstaten volgens de Commissie zouden moeten doen op het gebied van AL en simplificatie.

Administratieve lasten

Eind 2005 heeft de Commissie een methode ontwikkeld voor het meten van AL, gebaseerd op de Nederlandse methodiek. Als vervolg hierop geeft onderliggend werkdocument aan hoe de Commissie het meten en reduceren van Europese AL wil aanpakken. De Commissie zet in op een reductiedoelstelling van 25% tot 2012. Het is een gezamenlijke doelstelling, die geldt voor zowel Europese als nationale regels. De Commissie zal zich primair buigen over de Europese regels, maar verlangt van de lidstaten dat zij de AL uit zuiver nationale regels onder de loep nemen. De voortgang daarbij wordt door de Commissie gevolgd via de nationale hervormingprogramma's in het kader van het Lissabonproces. Belangrijke aspecten in het document zijn dat er niet wordt ingezet op een integrale nulmeting van en reductieprogramma's voor alle Europese AL, maar dat er wordt gefocust op prioritaire sectoren met veel AL en reductiepotentieel. De Commissie zal de meting van de lasten van Europese regels op zich nemen en verwacht daarbij hulp vanuit de lidstaten, als dat nodig blijkt.

lidstaten dienen zich in te spannen om nationale AL aan te pakken. Het is nog niet precies duidelijk welke aanbevelingen de Commissie voor het nationale niveau zal doen.

Simplificatie

Het voortgangsrapport is een lang document met in de bijlagen lijsten van vereenvoudigde of nog te vereenvoudigen regelgeving. Hoofdboodschap is dat het vereenvoudigen van Europese wetgeving goed op stoom is. Het sinds dit jaar opnemen van een aparte paragraaf in het werkprogramma van de Commissie over de vereenvoudiging van bestaande regelgeving wordt als belangrijke mijlpaal en bewijs van de inbedding van deze aanpak gepresenteerd. Daarnaast worden veel voorbeelden en getallen over reeds vereenvoudigde en nog te vereenvoudigen communautaire maatregelen aangehaald om aan te tonen dat deze in 2003 gestarte aanpak prima en vrijwel volgens plan loopt. Vervolgens wordt ingegaan op de rol van de lidstaten, die meer zouden moeten bijdragen aan het verminderen van de regeldruk door geen nationale bepalingen toe te voegen bij de implementatie van Europese regelgeving (“nationale koppen”) en door nationale simplificatieprogramma's te maken, en wordt ingegaan op de Raad en het Europees Parlement die een versnelde behandelmethode van vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie (“*fast track*”) zouden moeten invoeren. Voor dat laatste zijn de afgelopen jaren diverse ideeën besproken zoals de mogelijkheid dat Raad en Europees Parlement op een *case-by-case* basis afspreken om te proberen in één lezing tot overeenstemming te komen, te werken met verkorte termijnen, of af te zien van het toevoegen van aanvullende bepalingen. Hierover is echter nog geen overeenstemming in zicht.

Impact Assessment Board

Dit document is feitelijk een memo van de Commissievoorzitter aan de leden van de Commissie waarin de oprichting wordt aangekondigd van een *Impact Assessment Board*. De *Board* heeft als taak het bewaken van de kwaliteit van de *impact assessments* die de Commissie sinds 2003 maakt bij voorgenomen regelgeving, en het adviseren over de methodiek rondom impact assessments. De *Board* zal bestaan uit enkele directeurs van Commissiediensten die samen de drie pijlers van duurzame ontwikkelen afdekken, en wordt geleid door de plv. Secretaris-generaal van de Commissie. De *Board* is daarmee geen werkelijke onafhankelijke waakhond zoals het Nederlandse Actal (daar hadden o.a. enkele Nederlandse leden van het Europees Parlement om gevraagd), maar kan functioneel hetzelfde effect hebben. De *Board* kan geen ‘slechte’ wetsvoorstellen tegenhouden, maar haar adviezen worden binnen de Commissie wel verspreid en liggen ook voor aan het College van Commissarissen bij de besluitvorming over het wetsvoorstel. De adviezen worden echter niet openbaar, en komen dus niet ter kennis aan Raad en Europees Parlement.

Rechtsbasis van het voorstel: n.v.t., het betreft een mededeling

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: n.v.t., het betreft een mededeling

Instelling nieuw Comitologie-comité: nee

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Strikt genomen niet van toepassing; het betreft een mededeling en werkdocumenten.

Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan, luidt het oordeel: positief. Het aanpakken van regeldruk en AL op nationaal niveau kan niet zonder een goede gelijksoortige aanpak terzake van de Europese Commissie. Belangrijke kanttekening is wel dat de Commissie haar inspanningen op dit punt niet afhankelijk moet maken van de voortgang van vergelijkbare initiatieven in de lidstaten, en niet moet uitbreiden tot nationale regelgeving van de lidstaten. Wel kan zij via de nationale hervormingsprogramma's politieke druk uitoefenen.

Proportionaliteit: Strikt genomen niet van toepassing; het betreft een mededeling en werkdocumenten.

Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan, luidt het oordeel: positief. Het verminderen van AL met 25% is een ambitieus maar – blijkens Nederlandse ervaring – realistisch doel, en wat betreft de overige elementen in de Commissieplannen gaat het vooral om verbetering en

verdere uitvoering van de bestaande instrumenten voor betere wetgeving. De voortgang op Europees niveau ten aanzien van de reductie en vereenvoudiging van regelgeving moet niet afhankelijk worden gemaakt aan de voortgang op nationaal niveau.

Consequenties voor de EU-begroting: geen

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger:

Het voorgestelde pakket maatregelen van de Europese Commissie kan in potentie bijdragen tot een (forse) vermindering van de AL en regeldruk in Nederland voor burgers en bedrijven, zowel veroorzaakt door nationale als (direct of indirect) door decentrale regelgeving. De aard en omvang hiervan kan echter pas worden beoordeeld bij het verschijnen van concrete voorstellen tot vereenvoudiging van bestaande communautaire maatregelen.

Vervolgtraject financiële afspraken: n.v.t.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): n.v.t.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: n.v.t.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: n.v.t.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland heeft de afgelopen jaren ingezet op een zo ambitieus mogelijke aanpak van Europese regeldruk, en met name op het in Europa navolging doen vinden van de Nederlandse aanpak van AL. Dit past goed in het Europese *Better Regulation* pakket, waarvan vermindering van de regeldruk en AL deel uitmaakt. Deze mededelingen van de Commissie zijn mede het resultaat hiervan en zijn een belangrijke nieuwe stap in de door Nederland gewenste richting. De documenten kunnen dan ook met een enkele kanttekening (zie hierna) worden verwelkomd. Voorop staat echter een positieve en aanmoedigende reactie op de stappen die de Commissie genomen heeft. Nederland zal zich actief blijven inzetten om de Commissie waar nodig politieke en technische ondersteuning te geven in het uitvoeren van deze aanpak.

Meer specifiek komen de mededelingen van de Commissie op twee belangrijke punten tegemoet aan de Nederlandse wensen:

- (1) De Commissie kondigt aan dat zij de AL uit Europese regels tot 2012 met 25% zal verminderen. Nederland spant zich hier sinds haar EU voorzitterschap van 2004 voor in.
- (2) De Commissie kondigt de instelling van een *Impact Assessment Board* aan in het Secretariaat-Generaal die de kwaliteit van de *impact assessments* van de Commissie zal bewaken.

Beide zaken zijn in de Raad niet echt omstreden voor zover zij beperkt blijven tot de aanpak van Europese regelgeving. De aankondiging van een reductiedoelstelling van 25% voor Europese AL valt te verwelkomen, waarbij het wel van belang is zeker te stellen dat het hier (net als in Nederland) om een netto-doelstelling gaat. Ook zou er (net als in Nederland) periodiek over de voortgang moeten worden gerapporteerd, zodat tijdige bijsturing mogelijk is. Zowel de Commissie als lidstaten hebben

bij het behalen van deze doelstelling een rol te vervullen. Echter, de Commissie moet haar eigen voortgang met communautaire regelgeving niet koppelen aan of afhankelijk maken van nationale inspanningen met nationale regelgeving. lidstaten zouden dan ook niet moeten worden verplicht om (opnieuw) een nationale reductiedoelstelling van 25% op zich te nemen. Hierbij kan nog worden opgemerkt dat het van belang is dat (net als in Nederland) reductiedoelstellingen niet hoeven te leiden tot verlaging van door communautaire maatregelen beoogde beschermingsniveaus (bijvoorbeeld: milieubescherming) of tot een toename van de bestuurlijke lasten.

Datzelfde geldt voor de aanpak van de Commissie bij de vereenvoudiging van regelgeving: de Commissie mag als wens uitspreken dat de lidstaten hier ook op nationaal niveau werk van maken, maar zou haar eigen voortgang op dit punt niet afhankelijk moeten maken van de voortgang in de lidstaten. Wel terecht is het verzoek aan Raad en Europees Parlement om de gemaakte afspraken in het interinstitutioneel akkoord (IIA) Beter Wetgeven (december 2003) na te komen, waaronder het invoeren van een versnelde behandelmethode voor vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie. Het is aan het voorzitterschap van de Raad en aan het Europees Parlement om deze moeizame discussie vlot te trekken. Daarbij zouden dan ook andere aspecten van regeldruk en de kwaliteit van wetgeving aan de orde kunnen komen, zoals handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid, implementeerbaarheid, en de onderlinge consistentie van communautaire regels. Het IIA biedt daar aanknopingspunten voor.

Wat betreft de inhoud van het vereenvoudigingsprogramma van de Commissie is het opmerkelijk dat de mededeling geen enkele referentie maakt aan de harde kritiek van Commissaris Verheugen (op zijn eigen ambtenaren) van afgelopen zomer over de gebrekkige voortgang op dit vlak. De mededeling schermde met getallen en voorbeelden, maar onduidelijk is of en in welke mate de getroffen maatregelen echt bijdragen aan een vermindering van de lastendruk voor burgers en bedrijven. Het zou goed zijn als de Commissie dit grondiger zou aanpakken, bijvoorbeeld door op terreinen een fundamentele heroverweging te doen van welke zaken met wetgeving geregeld moeten worden en welke zaken aan het vrije maatschappelijke verkeer overgelaten kunnen worden. Ook zou het goed zijn als de Commissie zich evenals in 2005 zou wenden tot de lidstaten, decentrale overheden en *stakeholders* met het verzoek om prioriteiten voor vereenvoudiging aan te dragen. Deze aanpak, die in 2004 door het Ierse en Nederlandse voorzitterschap is geïnitieerd, was zeer succesvol qua respons en helpt om prioriteit te geven aan de regels die de grootste kosten en ergernissen voor bedrijven veroorzaken. Nederland zal hiervoor (blijven) pleiten bij de Commissie en het voorzitterschap. Ook is wenselijk dat de Commissie in het kader van *Better Regulation* initiatieven ontplooit op het gebied van handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid, implementeerbaarheid en interne consistentie van communautaire maatregelen.